

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu naše stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Pol.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripostava se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 novč. za svaki redak više 5 novč.; i li u slučaju opotovanja az pogodba sa upravom. Novci se šlj. poštarinom naplatom (osobno postalo) imo, primaju i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravništvo u otvoreni pismi, za koju se na plaću poštarino, ako se isvana, naplać. •Reklamacije•. Dopisi se ne vrćuju ako se li u listuju. — •NAŠA SLOGA• izlazi svakog četvrtka na celom ark. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Najbližegovani listovi se ne primaju. — Prodajna i poštarina stoji 2 for., za kojku 2 for. na godinu. Razmjerno fe. 50 i 12 za pol godine. Izvan carovine više poštarina. Na malo i br. 5 novč.

Pobjeda u Pazinu.

Zemaljskim zakonom od dne 23. novembra 1808. bijaše devotnajst katastralnih obćinah pripojeno Pazinu, a kojim sačinjavaju danas jednu obćinu, brojaću nešto preko potanjst hiljada dušah.

Spomenutim zakonom stvarili su Talijani Istra više ovakvih obćinah, pripojiv izvanjske obćine ili pod-obćine pojedinim svojim gradovom. Pri tomu bio njim jo dvostruki cilj. Izvanjske obćine imale su skoro svo viško ili manje posjeda, kao pašnjakah, šumah, rudokopah, kamencolomah itd. a talijanski ili potalijandeni gradovi niti da bi mogli na svojom šibici usjoci. Isto se naimo za tim, da se ujedinjenjom više porezovnih obćinah u jednu, steže pravo na posjed izvanjskih obćinah ili, da se jasnije izrazimo, gospodi htjelo se ostrići izvanjske obćine i selu, pak gradovom otkati bogatu halju. Tako se Žaliboža i voćinom dogodio. Gradovi se poliošali i pomogli na teret izvanjskih obćinah.

Drugi, glavni cilj bio jo taj, što se jo kanilo takovim ujedinjenjom, izvanjske obćine — koje su u cijeloj pokrajini izključivo hrvatske — raznaroditi, otudjiti, potalijanditi. Tko pozna političko i društveno odnošaje Istre, našo susjede, njihovo težnje i želje, lahko će se ovaj osnovi dosjetiti. Al promid su voćinom uspjeli osiromaženjom naših izvanjskih podobćinah, ipak njim — hvata žilavosti našeg roda — raznarodjenje nije pošlo, osim neznatno iznimke, skoro nigdje za rukom. Pa kao što su htjeli Talijani u svojo vrijeme svo izvanjske podobćine pod gradaku kapu skućiti, tako bi se ih danas rado oslobodili. Kao dokaz tomu služi nam zaključak talijansko većine, stvoren u zadnjom saborskom zasjedanju u Poreču, o diobi obćinah Buzeta, Krka i Vodnjana.

Ovakav zaključak imao se stvoriti i za obćinu Pazin. Molilo se i nagovaralo pojedine porezovne obćine, da same zaprosu diobu od Pazina. Narod nepristado na talijansko spletko.

Obćinski izbori za obćinu Pazin bližali se svo to više. Tamošnje Talijane hvataše smrtni strah i na samu pomisao, da bi mogli šćavi postije novih izborah obćinom zavlada. Tko se utaplja i slamice se hvata.

Polovicom febrara t. g. doznasmo iz glasila pazinskog političkog društva i sl. zemaljske junto, da su pazinski Talijani svojo porezovnu obćinu — grad Pazin i bližnju okolicu — osigurali proti mogućoj pravlasti ostalih devotnajst podobćinah.

»Da se iztrgne porezovnu obćinu Pazin iz rukah raznarodnog zastup-

stva, građjani su se jur pobrinuli, kako će polučiti samostalni upravni savjet, odlielij posvoma imotak porezovno obćine Pazina od onog ostalih poroznih obćinah.« Tako piše poročki list. Priznat nam jo iskreno, kako nas jo ovaj glas iznenađio.

Poznato nam bijaše, da može jedna porezovna obćina, usljed zakona od 26. oktobra 1808. u osobitih slučajvih, posebnu upravu zadobiti; znali smo nadalje, da imado u Istri više takovih porezovnih obćinah, koje upravljaju naimo svojim imotkom, nu to biva — kako rekohmo — jedine u osobitih slučajvih, kao što bi bilo primjerice, radi volike udaljenosti dotično porezovno obćina, od središnje, ili da to zahtjeva neobično velik posjed takovo obćine ili kad se neslažu materijalni i moralni interesi ovakve obćine sa onimi ostalih družinah itd. Kod porezovne obćine Pazin naimo pako od svoga toga niti sjeno. Ova porezovna obćina nalazi se u srodini šitavo obćine; imotak njezin nije tako ogroman, a da njim nobi moglo upravljati zastupstvo šitavo obćine, i napokon, njezini interesi sudarado se od god. 1808. svo do danu sa interesima ostalih porezovnih obćinah, to nije moguće, da su ti interesi uprav sada u sukob došli.

Imademo dakle posvo druglje tražiti razlog tog novotariji. Razlog taj jo poznat našim čitateljom. Pazinski Talijani uvidljaju vođ odavna, da jo odzvonilo njihovo gospodstvu u onaj obćini. Puk izvanjski osvietio se dobrabno, njezoruje više onim, koji su ga stotinu puta prevarili i ostlopili. On jo počeo svojom glavom misliti, svojom mukom hoće, da sam gospodari i upravlja. Gospoda uvidiše gotovu svoju propast u obćini. Onaj nauki, noughladjeni i neostesni šćućavo hoće da njim otme zastupničku stolicu u obćini, da zavlada no samo sa jednom ili drugom porezovnom obćinom, već dapače sa cijelom obćinom neizuzov niti gospodskog Pazina! Kako da se nesmutu gospodski možljani i na samu pomisao šćavunske vladavine nad ugladjenom, naobroženom, prosviitljenom i bogatom gospodom!

Nećete a nami vladati — zagroziše se Hrvatom pazinska gospoda — sjetiv se, da mogu usljed navedenog jur zakona iztrgnuti iz hrvatskih rukah, bar milijoncu oka svoga, liopu i bogatu porezovnu obćinu Pazin. Zaključeno bi dakle stvoriti posebnu administraciju za poreznu obćinu Pazin, kojom su mislili i nadalje sami upravljati. Zemaljski odbor pristao jo odmah na taj zaključak i tako jo došlo od izborah za posebnu upravu porezovne obćine Pazina.

Talijani pazinski, stvarajuć onaj zaključak, bijahu čvrsto osvjedoćeni, da neima sile, koje bi njim tu upravu

iz rukah iztrgla. U tom smielu pisno jo i poročki listić u br. 218. i 219. t. g. Uspjoh izbora dne 18. i 17. t. m. osvjedoćio jih jo, da su pravili račun bez krđmara. Pouzdajuć se odviše u svojo umišljenu kulturu, na neolčnost i dobrotu našeg puka, pošli su u izbornu borbu kao onaj, koji jo stajan, da će pobijeliti.

Mi bijašmo prilično točno obavješćeni o pripravah za izbornu borbu, pa ipak nas jo uspjoh iznenađio i to vooma ugodno iznenađio. Tim vođo mora biti iznenađjenje je protivniškom taboru. Laborna borba ova ostati će ubilježena zlatnimi slovima u novijem našom narodnom pokretu. Mi neimademo rieđih, kojimi bi dostojno pohvalili našo čestite pazinske rodoljube i biraće.

Najmilnija neprijateljstva tvrdjavo Istro teži poročena, nu do posvomašnjeg protivničkog poraza hoće se jošto mnogo. Ovom pojedom neizmijemo se podnipošto opojiti. Valja nam se i nadalje naprostano na nove borbe pripravljati, dok ne izvujujemo svo ono tvrdjavo i tvrdjavice, koje su nekođ naše bile.

Branioć našo svoto pravico, radimo po boćjom pravu i u suglasju sa zakoni, potvrđenimi nam od promilostivog našeg cara i kralja Frana Josipa I, kojomu smo dušom i tielom vjerni i odani.

Radoć neumorno i neprestano uz boćji i ovrski zakon, moramo nupolcon postati svoji na svojem.

Pazinski biraći pokazali su nam u tom divan primjer i zato kličemo njim najeradačnije: slava njim i živili!

Kovačem dopisah iz Liburnije.

Pradposlednji broj Istre nije nam stigao na vrijeme, te ga moradošmo reklamirati. Radi toga odgovaramo tekur danas na dva dopisa iz Liburnije, uvršćena u onom listiću od dne 12. t. m.

Stari je naših protivnikah, da kad nemogu s razlozi, onda izmišljaju, mašu lievo i desno, izprđu se, klevotju. Eto kako.

»Veselite se počinljje prvi od dviljuh dopisah, veselite se, jer se •Naša Sloga« nabacuje otrovom na vas, to jest na •Istriju« i na njezinoga urednika. — Veselite se narode, odgovaramo mi, jer su tvoji protivnici već tako daleko u svojoj kulturi doterjali, da se veselo što nemogu stvarno odgovarati na ono, što se o njih javno piše. Drugi bi se toga bar sramili pak šutili.

Presvjetloga biskupa Glavinu, da se jo hladnosto primilo, imenito u Kastvu, jer se nije smjelo rabiti zastavah hrvatskih, što je isto kao i ruskih. Iredentizam da slijedi put kod onih, koji ga tako često rube proti Talijanom. — Eto opt klevote na dva strane. Presvjetloga duhovnoga pastira, željno očekivana, primilo se je kako se jo najbolje znalo; sam on se je za stalno osvjedoćio, da li i gdje bijaše hlad-

nosto dall vrudo doćkan. U ostalom koliko se može držati i u tom do bablnih piskarah, vidi se a toga, što jo u jednom dopisu rođeno, da nije se u Lovranu moglo nitiako udobrovoljiti presvjetloga biskupa, u drugom, da jo isto jako razgovoran sa lovranskim nadćinikom? Austrijski cesar jo i hrvatski kralj, i u Istri živo Hrvat i oni mogu sada, ako ne u d; zvanom, a ono dođu na narodnostnom obzir izvješati hrvatsku zastavu, kao što su ju pošli izvješati pod upravom ces. kralj. žimo-nitica, i kao što su ju izvješali dok nije došlo na Voloskom dovjok uodorašnje svojoju svanju, krivac mnogih zalah u kotaru, dovjok juvio potvoren, prije nog je kamo došo, radi sudjelovanja; kod talijanskih — no hrvatskih demontatoljah i nikad juvio neoprin. Da jo dopukodno izvješati modju hrvatskim narodom, među podanul hrvatskoga kralja hrvatsku zastavu, to kao da i kovađ dohravatsku zastavu, ono isto što i ruska? A hrvatska zastava ono isto što i ruska? A hrvatska zastava, kako bi inače bili mogli da ovoga noroku, kako bi inače bili mogli dolovlati Hrvatost Istro i kako opravdati kličevati žimo ovojega svojega milijonika, spomenula dovjoka?

Na Voloskom k obćodu, da nisu bili pozvani nog svedenici. — Nekomu jo mudno, što se nije moglo najstati kod svedenikoga stola, pak onda pravati svedeniko kao što se to kod nas došo dogadja. Primjer voloskoga vođ. gosp. župnika nek sliede i drugi, pak se tako zapriediiti mnogu nezahvalnost i bezobraznost. I prem niau kovađ dopisah bili kod obćoda u nit ko njihovo bage, ipak hoće da pripovjedaju što se je razgovaralo kod obćoda! Ta u ljubinskem samostanu vidilo se a njihovo straus kod obćoda i šulo govoriti žude, koji su milje i milje duteko bili! Svi su si sliedat kao jaje jajetu.

Mjestno školsko vjeđe da prosli, da hula lovranska škola podignuta na prvi plćavni rod. Prošnja da je prošla kotarskomu školskomu vjeđu, koje da jo nastavljeno iz samih popah i Hrvatah što krvi, pak se natezalo dok se lije zaključilo, da hula škola u Kulčevu prvoga reda, jo da tamo lian tobož nešto više djece, dođmo da njih ima mnogo, više u Lovranu. To da se naimo tako može tumačiti, jer je rukavaćka škola hrvatska i jo je tamoškoji udjelju, zaslužan u mielu veliknaah katavaskih i lepo družba. — Mi poznamo i ljubinsku i rukavaćko školsko okružje; mi znamo, da ima više djece u posljednjem nego u prvom; znamo također, da ima rukavaćka škola tri udjeljaka sile, doćim doznajemo iz bibe, da će jih Lovran jedva imati a vromonom. Znamo također, da je lovranski udjelju u velikoj milosti kod gospoda vladajuće u kotaru i u Poreču, pak bi mu radi namaknuti što bolji karmadić, to predbacuju drugom ono što sumi šine. Drže se postojano one: rvi mi, da ti narađe. U ostalom, ako jo što na stvari, vidić čimo hoće li se ono i onako dogodić kako bi oni htjeli, ili će se krotiti po zakonu i pravici. Mi čimo ovdje iztaknuti osobito to, da kovađ dopisah istije iznuoznati samo članovi s. kr. kot. školskoga vjeđa. Neznajuć jeli kako doćena prošnja bila kod o. kr. kot. škol. vjeđa ili ne, jer članovi popi i Hrvati žiate krvi nam o tom ništa nekažuju, pitamo mi: kako se može govoriti o zaključuju toga vjeđa, kad se svi članovi obvezuju na tajnost? Ili se jo zaključilo ono o čem pišu, ili nije? Ako nije, onda se laže. Ako je, onda se znaša na vidjelo stvari, koje bi se moralo tajno držati. A no kom jih doznaju kovađ dopisah babe? Po popih i Hrvatih čite krvi ne, jer a njim neobće. Neostaje nego mnijnja — nazovimo tako Talijane proti vćini Hrvatah — ili predsjednik jer on nije ni pop ni Hrvat, ilmožda članovi viših obćinah, do kojih valja iznaku kotarskih oblašth dolaze. Nek budo koji do, žalostno je, da se to dogadja, a oblašti, koje imadu

nađirati, da se zakon vrši, morale bi tomu na kraj stati.

Jedan od spomenutih kovača — inače Intimus župnika Dragovine — spotačnuo se i na njegovu glasovitu epistolu na Gologoričane. Navadja da pado u prevodu naš tumač k onoj epistoli, a i junak kno što jest, nalma obrada, da donese čitavo pismo, koje mu nije trebalo prevaditi. Al da, planom onim bio bi otkrio gelotinu g. župnika, koji, "prem se napaču politikom i prem je izvistan svećenik ipak tajno splokarati protiv našim puku i proporuča mu osoba, koje nisu valjda bolje ni gore od njega. Gologoričani, koji poznaju dobro g. Dragovinu, odsušili su ga sami zabaviv skoro jednoglasno njegovog štićenika. Ovo je svakako najbolja svjedočna preporuditelja i preporudonomu. Ako su oni i lhbunijaki kovači tim zadovoljni, kako da nebudemo mi?

Što se tiče još presvj. g. biskupa, što je radio i što je govorilo, da li je bio zadovoljan ili ne, to je njegov posao. Mi niti smo njegovi sudci niti branitelji, a još manje tužitelji, no toliko znamo, da pristojnost zahtjeva od svakoga, tim većma od potomačkih odjodovaka, kultura da se nemoj nitko pačati u strogo službene poslove presvj. g. biskupa.

Još dvie, pak smo na kov. št. gotovi. Spomenuti dopisi jozu puni pucati osobnih napadajih, mrzkih denuncijacijah i zlobnih izmisljotinah protiv našim uređitelju. Kad bi njim bijelj an ovu tešku dostojno odgovoriti, morali bismo i mi stupiti u mirnodun kaljužu, u kojoj se valjaju porečki jasari i njihovi plakarci, a to nam obraz nitalno nepodopuđa. Prolazimo dakle milkom na mirnodun prosvjeda g. biskupa, dovoljujući njim južno i glavno: vašo blato nedupira do nabog lica.

DOPISI.

Iz Pazina, 19. junija 1880. Kako je dila naša Sloga vid u posljednjom broju javlja, petjedlamo slavno kod izbora za Pazinsku administraciju u 3. i 2. tieu. Svi od naše naredne bitniko preporučeni kandidati budu ogromnom većinom izabrani. Narod naš si je ovaj put osvjetoio lica, zato i je, nvaživ voliku vdnost ovih izborah, došlo na birališni u onolikom broju, kao još nikad prije. Vidjemo hojestno i stano, koje redokada vidiš u našem srodilšću, koji su došli da ovrše svoju ovu dužnost, da se oslonuše ložkog jama sužanjstva, da potaku vletu, da nisu više kćevi, rođaci, sužnji, već svoji na svojim, koji hoče sami na svojim gospodari i zapovjediti, to ne trebaju više tužiti: rava kraj: tako su njejadikoga. Čist dakle našim izbracem, ugledali su u njih biradi široj milo nam hvatačke latre!

Čist i potonje inkoljor njihovim voditeljim i prvokom, koji nvoješt uvjoli nastoje, da budu narod vjokovito i vramenito svetun, to mu zato svakom egodom put i do vramenitog blagotanja kažu. Živili i stokrat žvili takovi rođoljublji! A nomažna iho čist i preavjetitno gospodinu grofu Munzau, kot glavaru Pazinskomu, koji je, strogo držeć se zakona i neohabzruć se ni lavo ni deano, ravno izborom, koji se u najljepšem redu, kao jošie nikad od sada, obavio. Kumo arede, da bi bili svi e. k činovnici tako strogi i nepristrani u mlnoj nam Istri; onda bi bilo sigurno svo ljudu. Radost i veselje radi pobjede narodne je velike i obće, kako si sami lakko pomisliti u žete. Vrlozni Ljudarci proslaviše ju 17. t. m. pazežjom kresovah i pjevanjem svih naših narodnih pjesmah.

Pratljiva nam stranka Italijanska je uz sav njezin napor, trud i muku sjajno propala; samo u 1. tieu je pobjedila, gdje ni nismo niti snajolovni. Gg. profesori, svi e. k. činovnici, ostim nekoliko sudbenih, uzdržaše se od izbora. Govori se, da su se Pazinska gospoda, nosioi "dolin avita coltura e civiltà" snahrali prije izbora pevao rano u jutro u tajno viedu, na dvorišta nekoga šifora, čiji predjedovci dođoše umu iz slavno poznate "Ribičke doline" sa "suhom rohom", te viedaše kako bi sirovaha "šćava" u zanke ulovili. Ni njihova nečista nankana njim ne podje ovaj put za rukom. Kao što se čovjek, padajući u jumu i slanku lovi, tako i naša gospoda, vieded kandidata svoje propale u 3. tieu, kandidiraše isto i u 2. tieu, samo da bi spasilili svoje mljenike.

Nu uzajud. Narod osvjestivši se, bira samo svoje ljude, dobro znajući, da se oni otušnaki za njega skrbiš i braniu. Tako je ovaj put gospod prištedjov trošk za bigule i pjesnivo vino, a onaj "osidit" kojim se imalo bigule zašititi, skukuta veselo po Pazinu, pjevujući gospodi pod prezorom svoju mllozvučnu pjesmicu "dell'ia-la".

Iz Poreča dne 20. junija 1880. Naš sladič Marko posvadio se ovaj put i sa koleđarom. Bezplatan svojim čitateljim

javija, kako su Porečani parobrodom izletili u Rovinj prošle nedjelje, a ono je bilo nu duhovski ponedjeljak. Bit će valjda Marku onaj čedan prestupni. Pa, neka mu bude, zašto da mu kvarimo veselje. Ni svaga mu pa ipak nemožemo oprostiti. Piše jedan o nekakvom sjajnom i ardačnom dočeku u Rovinju, o silnom veselju, o hengaličkoj razvalji, i što ti ja znam o čemu, a kad tamo, od svega toga sjaja nema niti sjene. Da je poplato naš Marko mu kojega izletnika, bio bi doznao, da u Rovinju ne bijaše upravo nikakvog veselja a još manje ardačnosti. "Brada" u Rovinju kao da više nemara za "bradu" iz Poreča. U kazini, kufani, gostionah i vjehodan na st fratelli di Porezo ođesjeli, bijahu tako bludno dočekali i primljeni, da njim nije trebalo sladoleda. I danas može Murko čuti glasno mrmljanje u Poreču na "fratelli di Rovigno" koji su "bradu" iz Poreča za skupe nvoće lošom hranom a još gorim pištem traktirali. Palla se dođuše i hengaličke vatru, ni Marko nezna, da su ju Porečani sobom donosili, u Rovinju su žalili, što nemožu tako lepom vatroj sardjelo loviti.

Da, jednu uspomenu odnesli su sobom "i fratelli di Porezo" a to je uspomena na Rovinjsku djeduriju, koju jim je porastano na onim bludnikim: "all ma da un soldo, il ma da un soldo dođilani. Uspjeh posljednjih izborah u Pazinu silno je uzdrmano našim Italijanima. Nema osoba, koja ne nebi tim zanimala. Odlučujućim krugovi upravo biansi protiv pazinacim Italijanskim prvokom. Predsjednuju njim naima, da su svo su nje udinili što su udinili jalo, pa ipak su toli vramenito prepali. Čuo sam jednoga ovaknjega vođu, koji je razvijeno zavlikno: Quoito d'proprio ima vergogna per Plesio o par tulla P'atra" a ja sam u sobi uzviknuti: potokaj brajnoj doživili doh ti jošte takovih "vergogni", ako to brzo sudia na račun nepogovo.

Uredništvo "bubo" došlo je na noge, da izvede iz arsanala nvoješe topove i njih bolje ostraguše. Jno si ga tobi moj Munzau i vami kduvunaki popovii

Iz Dubašnica, mjeseca junija. — Matomitička je latina, da se ovi svjet kroče, a i ipak Dubašnicu ostaje još uvijek u Dubašnici. Lupa se, tuče se, al sve samo po slami. Kriva je tomu poglavitno, gosp. uredništvo, no Italijanska — jer se o našelili narodnosti ovdje u Dubašnici neradi — već bolje stranka, koja je neuvjetovana, koja u zastupstvu ima većinu, i koja ne radi onako, kako bi to morala. Nu to je u njihov posao; predliro radje na samu stvar t. j. na pitanje obdinskog tajnika.

Uvidivši apsolutnu potrebu stalno namješćena tajnika, obdinsko zastupstvo razpislalo je i u Vašem obdajnom imen oigam natjeđaja uz godišnjih 400 for., kojomu mi se moralo podneti molbenice sve do 15. proš. mjeseca maja. Do sada uredovno je klijkjadivo Italijanski, nepoznavajući drugog jezika, neki g. Tonin imputarati iz Krka, a plađom od 300 for., ali samo tri dana na jedan, ili pravo za pravo dva, jer ostaje li se pol dneva za dolazak, a toliko za odlazak, to bi ostalo samo dva dana materijalnog vromena. Tomu oghnu odazvali se u opredjeljenom roku šest dovoljno kvalificirani kompetentni, med kojimi i jedan absovirant Juristi, a dvojica zadovoljavala se i sniženom plađom od 400 for. G. Tonin nehtjede natjeđati se, jer mu, kako sam reče, stalni boravak u obdini nije u prilog.

Napokon na 1. tek. mjeseca bi uredona sjednica u svrhu imenovanja u pristnosti e. kr. političkog komesara. Iza kratkog razmatranja i razprave, ostao je izbor na dvojici. — Al gle žuda! Mjesto da koeka pade na jednoga od ove dvojice, pala je na rep liscit. Stranka većine, dakako sporazumno, znajući, da imenovanjem jednoga od dvojice ostaje in blonoo nejzin ljubi: ma pomenuti g. Tonin, izrazi svoje negodovanje nad svom potoricom (jedan ho uztegnuo hje svoju molbenicu), te iznese "ex improviso" predlog, da se njega imenuje uz onu letu plađu i uvjete kao i prije, što je g. Tonin rade prihvatio.

Takav neumjestan predlog podupro je najprije gosp. načelnik, a istodobno i sam gosp. komesar. — Čudnovato al ipak istinito! — Al, prije nego je predlog prešao nu glasovanje, ustade jedan zastupnik manjine, te izjavi gosp. komesaru, da je predlog ekstremozalan, postupak nepravilan, sjednica bez svrhe, kad se neprimamo, što se tražilo, odneli se iz dvorane, a njega siladili su i njegovj pristae. Sad se većina koncentrirala, da sama

izvede za dim je težila; nego, pošto ih nije bio zakoniti broj, nisu mogli ništa odlučiti, a dvojimo, da će što pametna biti niti u budućoj sjednici.

Dakle, vođnja zastupstva, poklo je čela kod vesalja, sutra dan bila je još kod kuće (Bray?)!

Takva št'a može se samo kod nas dogoditi. — Čemu ste razpisali natjeđaje? Čemu ste potrošili preko 20 for. za oglašje? Čemu ste napokon sagvali sjednicu? — Znate li, da: tako ne rade ozbiljni i trleznj muževi, a kamo li zastupnici jedne obdine? Mi se nadamo, da će većina zastupstva uviditi svoju pogrešku, te ju dim prije izpraviti. Inače govoriti čemo o tom još mnogo i mnogo.

Pogled po svijetu.

U Tratu, 23. junija 1880.

Iz Boča nam javlja brzoglav, da je juđor predjednik carovinskog viedu zatvorio sadašnja snajedanje. U svojom govoru izjavi, da pošto je dnovni rod izoprljen i rošom oni predmoti, koji bijahu parlamentu na razpravu podnošeni, to mu je visokoj kući javiti, da se zatvara ovo snajedanje do daljnje odluke.

Po nekotjih viedih imalo bi se carovinska vieda sastati opat mjesec septembra. Obistini li se to, tad će jedva viš ljetos biti sazvani zomaljski snabari.

Carovinsko viedo zabncilo je predlog njomačkih liberalnaha o carini na petrolej, prihvativ predlog carinskog odbora. Tučo ču se morati boćka vlada na novo dogovurati s ugarskom vladom o carini na petrolej. Nimali su htjeli ovim strogo gospodarstvenim pitanjem razklirati dobro odnošaje izmedju vlada i vođina državnog zastupstva, nu to njim nepodje za rukom.

U sjednici od 16. t. m. razpravljalo se o carini na žito, koje se u državu uvuđu. Za Italijaciju i za kvarenerske otoke poluđen je taj uspjeh, što njim je dozvoljeno dovesti stanovitu množinu žita bez ikakve carine. Zastupnik g. Naborgoj predlagao je, da se ta polagčica protogno i na Trst sa okolnoom, nu predlog taj nobijaše prihvaćen.

Njegovo Veličanstvo potvrdilo je zakon o narodnom statuku, stvorom uedavno u carovinskom viedu.

Ministarstvo bogoštovja i nauko povisilo je posebnom naredbom naukovinimu na državnih srednjih školah na 25, dočično na 15 for.

Ugarski ministar-prosidjednik ođitovao je u sjednici od 21. t. m., da ču se usljed bitnih promjenah u osnovi o carinskoj tarifi, koje je carovinsko viedo prihvatilo, odložiti razpravu ob ovoj osnovi do budućeg snajedanja. Nova sjeditba imala bi se sazvat i oko 20 septembra.

Ugarska regnikolarna deputacija imala je juđor po podna sjednicu. U sjednici podnio je izvjestitelj Falk ununcij ugarskoga odbora, spis vrlo omašan. Jedan član deputacije bio je predložio, da se spis tiska no od toga se je odustalo s razloga, da se elaborat neobjelodani prije, nego bude dostavljen hrvatskomu odboru. U ugarskom odboru prevlada namjera, da se ugarski ununoj priobči hrvatskoj deputaciji istom u septembru, pošto se razpravo izmedju obje deputacije nemogu i ovako povesti sada gdje se ugarski sabor zaključuje. Dotle držati ču se sadržaj ugarskoga spisa tajnim. Elaborat sadrži statističke izkaze, u kojih se nastoje brojkami dokazati, koli su notomaljito obće tužbe, da Ugarska sustavno zanemaruje interese Hrvatske. Na koncu izjavljuju se želja, da obje deputacije povodu ustrome dogovore, kako bi se različiti nazori u jedno sjedinili.

Junjački vladar Crnogora, knez Nikola odputovao je preko Rieko u kupelji Baden-Baden.

Ruska vlada promješćuje nekoje svoje poslanike, kao u Bukareštu, Brusolju itd.

Otvarajuć bugarski knez dne 15. t. m. narodnu skupšćinu, naglasi u patrijotičnom govoru, kako je bugarski narod u posljednjem ratu sjajno pobjedio neprijatelja, te tim otvorio izgled na liopšu budućnost. Knežov govor bijaše oduševljeno pozdravljom.

Kod pograba nesrotogoo bavarskoga kralja Ljudovita II. sudjelovahu razni princovi, nadvojvode i zastupnici europskih vladajućih kuća. Austrijski dvor zastupao je sam kraljević Rudolf, a njemački dvor priestolonasljednik.

U Belgiji pobjedila je kod posljednjih izborah konservativna stranka. Radnički nomiri traju još uvijek.

Grčko zastupstvo zaključilo je 19. t. m., da će zastupati kralja dok bude odsutan, ministar Trikupis.

Francoska vlada imado dosta posla da prodje svojim proillogom o izgonu princova i u gornjoj kući iliti senatu

Englezki ministar-projedjednik držao je već dva govora na raznih mjestih o irskom pitanju. On naglašuje svudu, da nekani svojim proillogom otrgnuti Iraku od Englezke, vođ upravo protivno, t. j. zadovoljiti Irca, a tim utvrditi državnu cjelinu i pomnožiti državnu moć.

VI. Istri.

Ađo zabudu tobi Istrije, Zabudna bud destile moa. Po ps. 130.

Haj! nekad urec bila si zonalja, Sa t'j stvarč morom ohođena, Dubovijim šumam svuda osvanjena, Od velikaš očajnani i kralja. —

A sad ti čena tolike novajal (Krvava rana hjo ti nejeđena Mstački lav kad — žoljan gorja pifona — Na tobe gladni porazvali talja. —

Nesaditall te opjačku do nuga, Sjeklom ostrum hje ti porječe, Nijeljam, hinhom t'rog se dođta blagu, Bogatstvo i snj avoni da grudi atea. — Ljepotu hjanu, kruti, a tobe stinu, S ljepotom areca od tobi se vnu. — A. X.

Frantina i Jurina.

Fr. Broki va Burtunigle da su le ulovili onu leatcu. Jur. Bi trebe da ju dobro drže. Fr. Nete lu pustli ne, lego da te ju pitat 40 dan a čizolom i bigul. Jur. Čudno je, da se je onako šegava be-Atja pustila ulovit. Fr. Ho brate, i carlatana kačka il gad oji. Fr. Neki Britvl iz Huma da ti ima valješan glavlu. Jur. Ter ima i pullč. Fr. Na takov re, lego da reže na pravu i krivo a Joh ojamu, kl mu p'd britvu pride. Jur. Je l'pak koga već obrilaj? Fr. Oč je presednika cepnogoo odhona u Buztu, mu mu ni valjala, z'd nima, a pullčem poslo. Jur. Tako neče bit za potestu? Fr. Aj ču kada se Humšćina pridruži Rošćine, tako to on želi, z'ni zna, da domu nemore bit viša ni za kuničjers, a na Rošćine ga toliko nepoznaju.

ŽELOČNE BOLEZNI
 Je moguće **BRZO** in **POŠEVKA** ozdraviti
 po
JERUZALEMSKIM BALZAMU
 odlin in nadosejajli želočadni pijači.

Da si človek izvolil pravi lek proti želočnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsekovratno omako loka.

Večina raznih kapljic, izložkov itd., katara so občinstvu kakor prvi žideči pripravki, niso nič drugega, nego škodljivi smesi.

Edini **Jeruzalemski balzami** si je zagotovil valed svojo pripravo sestava, odlično oživljajoče in želočno žive hitro krepčajo moči pravico prednosti nad vsomi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravilni, kar dokazuje tudi se vsakim dnem-ovome večer prešanje po njem. Ta balzam bogat na dolgoletih snovih kineški robar-bar, katara korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljenju ni dišečega, je znanljivo sredstvo proti tožavam v želočni odvalini od slabega prebavljanja; zato pa ga val strokovnjaki in zvedenci pripravljajo proti neobčutni, zabavajni, smrdljivi snpi, gnjavi, piganju, bacanju, proti hemoroidalnemu trpljenju, vlatenci in vnetju bolni v bravelju.

Steklenica z navodom vred stane **30** novov. **97-25**

GLAVNO OKLADISČE in LEKARNI
G. B. PONTONI
 v GORICI.

Skladnica v Trstu v lokarni Marbu Borasini, v Reki v lokarni al Rodolera, G. Gmelner, v Korini v lokarni A. Franconi, v Tomlju v lokarni E. Pašica.

SUKNO ZA ODIELA
 od trajne ovčje vuna za župnika srednje velikosti:

3-10 metra za odijelo	za fr.	4.00	do dobro vuno
	• 8-	• 4.00	• boljše
	• 10-	• 4.50	• fino
	• 12-40	• 5.00	• prav fino

Pravilna je najljubše volno v najnovjših barvah najpogostje za sukna oblačila za gospo, motor f. 2.

Črna lizna palmerston iz žilno volno za žilni palstol za damo, motor f. 4.

Potno pilača pr. f. 4, 5, 8 do f. 19. Jedov. Zelo lepa oblačila, hlače, vrhne suknje, tkanine za sukne in dežne plašče (gilet), računalna, komica, (grobomina), čevlčevi, trikot, sukno za damo in biljara, peravičeni, donkling priporoča

I. STIKAROFSKY
 utemeljeno 1868.
 Skladništvo trgovine v BRNU (Brünn).

Uzori trossi. Ogledok za gg. krojačko napravit. Poljivato a povozjem čez f. 10 prosto. Imamo stalno zalogo sukna v vrednosti f. 100.000 n. vr. ter se ob ohi ulma, da mi v mest avtonovl trgovini mnogo odskov po 1 do 3 metrov dolgih preostnja priprljen oem tudaj kerajo zelo ziskani tvariševai oem razpešavati. Vank razumom Movak mora razpešiti, da so od tako malih kosov ne morejo pošiljati uzor, ker bi od krojili, vno mroch prihih lomali, kar bi od krojili, vno torej zgolj stonarja, ako tvojroče za sukno ustanovine vrlitke oznanjujejo, naj so v toh stonajih prihih odrezki od celih delov in no od krajcov; r-amen tcega postopnja in razumljiv.

Neprični ostank so zamoujajo all pa no denar povrne.

Dopisovat se mora nemški, magjaraki, čoski, poljski italijanski in francozski.

Podružnina u Trstu e. kr. povi.
avstrijskog vjersijskog zavoda
 za trgovinu i obrt.

Novoi za ukamačenje
 u bankah uz

- 4-dnevni odkaz 2 1/2%
- 8-dnevni odkaz 3%
- 30-dnevni odkaz 3 1/2%
- in naplo-ondorih uz
- 40-dnevni odkaz 3 1/2%
- 3-mesečni odkaz 3 1/2%
- 6-mesečni odkaz 3 1/2%

Okruzni odjel
 u bankah 2 1/2% kamato n vanku avota u a naplo-ondorih bez kamatah.

Napominio
 za Boš, Prag, Pešta, Brno, Trognav, Ljavov i Reku, ujadja Zagreb, Arad, Grač, Hermannstadt, Innsbruck, Olodavac, Ljubljana, Salcburg bez troškova.

Kupnja i prodaja
 od devizah, obsekah, tvojder unovčenje kupovah uz 1/2% provizija.

Predstav
 na varanta, uvjeti na sporazumljanje uz otvor kredita u Londonu ili Parizu, 1/2% provizija za 3 meseca.

Na odete, 5 1/2% godišnjih kamatah do iznosa od fr. 1000; na povode iznos- ginsom posebnoga sporazumljanja.

U Trstu 1. oktobra 1884. 52-7

LA FILIALE
 dell'
BANCA UNION
 TRIESTE

a' occupo di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valuta.

a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbuondando l'interesse annuo per Banconote

3 1/2 %	con provvisio di 5 giorni
3 1/4 %	„ „ „ „ 12 „
3 1/4 %	„ „ „ „ 15 „
3 1/4 %	„ „ „ „ 15 mesi
3 1/4 %	„ „ „ „ 40 „
3 1/4 %	„ „ „ „ 8 mesi

Per il totale di versamenti in circolazione il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partire dal giorno 18. di aprile, 8. di maggio, 18. luglio e 18. ottobre e secondo dai praxvisti.

Trieste 13 Aprile 1884

IN BANCO GIRO
 abbuondano do il 3%, interesse annuo sino giungendo a somma; prelevazioni sino a fiorini 2.000 a vista verso chique; impo-rti in agiori provvisio avanti in Borsa.

Cor erina dei versamenti in apposto libretto.

Caricteggia per tutti i versa-anti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la avuta del medesimo giorno.

Assume per i propri correntisti l'incarico di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegno per questa ultima piazza ed accorcia loro la facoltà di domandare effetti presso la sua casa franco d'ogni spesa per awi.

b) R'incarica dell'acquisto o della vendita di effetti pubblici, valute o divisa, nonché dall'incasso d'assegni, cambiali e coupon, verso 1/2% di provvigione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e se cura gratis l'incasso di coupon alla scadenza.

La Filiale della Banca Union
 (Sezione Morca) s'incarica dell'acquisto o della vendita di merci in commissione, accorda novazioni ed apre crediti sopra mercanzia ad essa consegnata, oppure polizza di carico o Warranto. 2-2-11

Novi ustav
 za postrovanje službah i za službenost za stanovno, su tu i inozemstvo

Ustav via del Ponte br. 5.
 Uradnja se u italijanskom, njemačkomi slovonekomi jeziku. 20-21

Prvi ustav 28-
Ekonomička krojačnica
Ivana Batelli-a

Via Barriera vecchia N. 10. I. piano. Spotvaljuju se odjedno polag njere, mišvedom brelim i eleganciam, uz najbolji elano.

Naruđba se obavlja uz pouzdanje

VLAHOV
 Ilkver okrepiljujući želudac odobren po viših običajih sa dukrosom n pripravljen od

ROMANO VLAHOV
 Sibank (Dalmacija) sa filijalkom u Trstu, Vin B. Lazara Br. 1-A.

Ovaj ilkver, koji se uzima- lje nješan sa vodom, kavom, vinom, toom li jukom su stavljen je iz vogačnih r- kovačih, imajdij zdravotna svojstva, to sa njegovu neposredno djelovanju pokazuje u želudcu i kod probavljaj- jskih organah; ustajajo želi kv izpravljajuć slabinu i tromost i nepopušljiv tek. On želi polagan, uništijo gijete ubižujuć kromičke hrpavosti jatarah, alozona, umanjajuć avo malo po malo zaista jelo bolesti hemoroidnih.

Uzime lo se likera dnoimoge, žuva od otrovnih miazmah, proizvirućih kall od pokva- rona zraka, toil od epidemijah, zato je izvstan lek proti **groznoj** i proti **kolori**.

Ono pako što sadržajava pravu osobinu likera u zdravstvenoj struci jest, što otolobudja ljudo odape srčih i pukunje- novci od škodnih posljedica, koje do- vjedaštvu daje veliki broj nesrećnih.

Zaista iza malo danah čovjek, koji se služi tim likerom čuti, da mu je povra- ćena živost, sunja, i živostvo blagostanja žini sa zadovoljnim, prodajnim i svo- žim za svaki dan. 42-45

Da se otkriti kupovanju občinstvu gospodar trgovnice osnovao je nu široko razprodaja svoga likera, koji se mozo dobiti u svih kavahah i raklajšnicah.

Čudo obrta!
 Samo for. 3.75

stoji kod meno od danas jedan izvstan, ragu- liran od sebe sveteći se

Sat sa nihalom
 i koji bje svakog sata i pol sata, sa dva mjadena uteza

sa nihalom u vrlo krasnom, fino poliranom, orahovinu nnapodabljajućim okviru sa krasnim krasalom, koje je e. kr. privilegiranom avistado- dom sa tvari napojeno to nođu poput njese- čino slujno svietil tako, da se bez svjetlo odmah vidi koji il je sat. Za silu svietlost pružam

pismenu garanciju
 isto tako jamlim za dobrotu sata. — Ja sam jedini izumitelj svih satovah na prodavan isto jedino sa tog razloga tako jofino, budno da ih ljudom više stonah na skinalatu u trbam novca. Svaki sat je sa spantom provljen. Raspoložanje satovah biva uz poštarako pouz- dože ili uz gotov novac. Dobiva se u izvstan svietloćih se satovah sa nihalom

WIEN, III. HINTERE ZOLLAMSTRASSE N. R. 0 J. H. Rabinovics. 8

Samo for. 8. 25.
 stoji kod meno od danas- lre izvstan Vahimlongka Re- montir- a iz pravog double- zinta srebrnog pilika, kje sa nitečo bez kljuda sa spraa- ni kaxahli i sa tanko ure- djenim niholovim strojem. Za gospodjo, vrlo niske elena samo for. 0 lita od 18

loinog srebra, kuzana od e. kr. boždar- akog ureda for. 12 50.

Jedna cilindrovka
 iz najfinješeg double-zlata ili srebrnog pilika na minutu točna for. 6.70.

Jedna ankerovka
 iz najfinješeg double-zlata ili srebrnog pilika na 15 rubinai sa kazalom sekundah na minutu točna for. 7.40.

K tomu dobijo svaki naruđitelj posvo budava najnoviji lanac sa arablam i spr- vom što se moze u jednoj intetni prvot- rili u držalo sa perom i linaricom, što je razvidac iz gorjjo silko.

Oni satovi jesu fino gravirani, gvilo- hirani i na minutu urcedni za ta točnost: **na 5. bod. zajamđoni**

Naruđba prima uz gotov novac ili e. kr. poštarakim pouzdom: "Waarenhaus zur Monarchie"

Wien
 III. Hintere Zollamstrasse 8.

LUGICADORE

limar zapreznuti procentelj.

Odlikovan: srebrnim kolajnama na izložbah u Trstu 1808-1871-1882.

Rudionica utomeljena godine 1857.
Via Torrente broj 1205-26 — TRST.

Ima na skladišču:
 Veliki izbor kupoljnih vlačovah, buljarjih, i ostalih ponudah; strojovah po najnovijem ustavu za gurjiti vodu u budjih, što se prodaju uz gotov novac kano i uz mjesečno obroko; uz isto pogodno daju se im rajam, Nodnja imada njornih za tekstine, žito, uljo, putroloj od 1/2, do 60 lit. bužlovanje a. k. buždarulju, uradom.

Na stalno izložbi ožri uzorak kupolj na žleb i drugih limarskih aparatih. Suvlađ br. 4 barometra, oznađitelje vjetrovah za jedno dveroo. buđdo, gloriofo, itd. lid.

48-45
Sve uz najumjerenu elenu.

Znatne gubitke
 koje je potrpila tvornica željeznog poludstva "Gouldridge Brothers and Comp." u Lo- campu ujedl padu banke u Glasgowu, priliko računi vranici ostali od danih obrt. poduzetah i za produkt za čovrt nu tvornice eleno svo redmeto provizije, kojih je veliki broj i koji bijahu isto odlikovani na raznih izložbah. — Podpisani nudja št. občinstvu

400 postelja **željeznih**
 za odrasle

(koje su prilagođeni alici vrlo alčno)
 izvratno nadjehni a jesu na uzor u svakoj sobi, za **11-**

15 sunih u for. komad
 prije slujno je for. 99.60

Ove post. je propozicija se osobito za proljeće i ljeto, budno se uzdržu uvjeti ži- etini i prodajuju u svomu drvenim.

F. BUGANYI
 Skladništvo strojovah u Beču, Landstrasse, Krieglbergasse.

Primaju se naruđba i za jedan komad. Naruđba se razrešija u najbolji m stanju uz gotov novac.

Ljekarnička specialiteta
 odlikovano

Ljekarne Udovicich
 TRST - VIA FARNETO - TRST.

Paštije nitrčke kasic. Izvstan lek proti gripnim bolestim, kašlju, promuklosti itd. Mnogobrojno svjedocbe iz- dane vlastniku u toku od 16 god. o izvstanom uspjehu, potvrđuju gotovo dobru djelastnost, koju negu il je likoj drugi lik alidno vrcil. *Skatolja sloji 26 nosć.*

Tinktura ctero vegetabilna stalno sredstvo za izkorenude *kaših in kurtih octjuh, Izjavljujem* tinktura odto, da sve ostale tinkture, koje nisu drugo nego il nesavršeno patvorina moje nadaju slujnih i stalnih uspjeha, kolim se ja ponosim. Svaka stalenica nosi moju firmu a stoji u Trstu nosć. 60 kovan 80 nosć.

Elikvir za čišćenje zubih. Nepogrešivo sredstvo za očuvati od neugodna vonja iz ustjuh; očevava zubnjake, uzdrži zube svietlo i biale i priedi bolesti; upotrebljuje se ako se ga ulijo žličici u pol čaše vode, žim sa usta poperu. *Clena 40 nosć*

Prašak za čišćenje zubih Cr. Mialhe profesora medicinske fakultete u Parizu. Ovaj prašak ne služi samo za očistiti jih, jačć zubnjake, već djeluje svojim razokuzujućim svojstva da se u probavno i dlijudno organu neunosno žarodki kužnih bolesti i tako biva izvratno presar- vativno sredstvo. *Skatolja 50 nosć*

Naruđbe ovršuju se odmah uz pošt. pouzeće.
 Umoljava se, da se piše naslov točno: **Ljekarna Udovicich, Via Farneto.**